

קונטרס

עַרְבוֹת אֲמוֹנָה

יְגַלֶּה וּיְפָרְסֵם אֶת מַעֲלַת עַרְבוֹת, זִיו, יְדִידוֹת, חֵיוֹת הָאֲמוֹנָה
הַקְדוּשָׁה, וְאִיךָ שְׁעַל-יְדֵי מַדַּת הָאֲמוֹנָה הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל כָּל הַמַּדְרָגוֹת שְׁבַע עוֹלָם.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן,

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵינוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְדוּשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נַתָּן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְדוּשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: בְּזֶה
הָעוֹלָם אֵין לְאָדָם רַק לְהַתְפַּלֵּל
עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט שְׁצָרֵיךְ,
וְאִפְלוּ הַדְּבָר הַקָּטָן בְּיֹתֵר
יִתְפַּלֵּל וַיִּבְקֶשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ,
וְהַשָּׂאֵר יִבְטַח בְּבִטְחוֹן חֶזֶק,
שְׁבוּדָאֵי תִתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ וַיִּשְׁעַ,
וַיַּחֲכֶה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, וְאֵל
יִדְחֵק אֶת הַשָּׁעָה, וְאֵז יִרְאֶה
נִפְלְאוֹת.

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן תשעג)

קוֹנְטֵרַס

עֲרֵבוֹת אֲמוּנָה

א.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעַדְיוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר
הוּא, וְכָל מַה שֶּׁתְּכַנִּיס בְּעֶצְמָךְ יְדִיעָה זֹה, כְּמוֹ-כֵן
תִּמְשִׁיךְ עַל עֶצְמְךָ עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא עֵקֶר הָעֲרֵבוֹת
וְהַחַיּוֹת שֶׁל הָאָדָם — אִם זֹכֶה לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֶצְמוֹ
אֵלֶיהָ, וּרְבִנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר הָעֵקֶר הוּא
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵף שֶׁהָאֲמוּנָה הִיא הַמְּדֻרְגָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עִם כָּל זֹאת דִּיקָא עַל-יַדֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
יְכוּל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל כָּל הַמְּדֻרְגוֹת שְׁבַע-עוֹלָם — אִם
רַק יִחְזַק אֶת עֶצְמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר

וְיוֹתֵר, וַיִּכְנִיס בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדַּד מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְהַשְׁגוֹת
גְּבוּהוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ יוֹתֵר בְּאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, הוּא יָכוֹל לְזַכּוֹת אֶל גְּלוּיִים יוֹתֵר גְּדוּלִים
וְיוֹתֵר גְּבוּהִים; אֲשֶׁרֵי לוֹ! וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ, אֶהוּבִי, אַחֵי
הַיָּקָר, אֶל אֵיזוֹ עֲרֵבוֹת וְאֶל אֵיזוֹ יְדִידוֹת חַיּוֹת וְדַבְּקוֹת
תְּזַכֶּה — אִם תִּתְמַיד בְּמִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲזִי הָיִיתָ
מְכַנֵּס אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהָיִיתָ
חוֹזֵר לְעַצְמְךָ תָּמִיד — אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי
יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהָיִיתָ
מִמְשִׁיף אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד וְכֵן אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהָיִיתָ מְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְהָיִיתָ מְפָרֵשׁ
אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ וְאֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי
פְּרִטִיּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וּמַחְמַת שֶׁהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא הַמְּדַרְגָּה
הַתְּחִתּוֹנָה שֶׁבְּכֹל הַמְּדַרְגּוֹת, הֵינּוּ כִּי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
הִיא סְפִירַת הַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא הַסְּפִירָה הַנְּמוּכָה מְכֹל
הַסְּפִירוֹת, בְּשִׁבְלֵי זֶה הִיא כָּל-כֶּף מְסֻתֶּרֶת וְנִעְלָמֶת מִבְּנֵי

תנט

עַרְבוּת אַמוּנָה

אָדָם, עַד שְׂאִין יוֹדְעִים וְאִין מְשִׁיגִים אֶת גְּדֻלַּתָּהּ
וּמַעֲלָתָהּ.

לְכֵן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן, וְאֵל
תְּנִיחַ אֶת עֲצָמָךְ לְטָעוֹת, הֵינּוּ שְׂלֵא יִטְעוּ אוֹתָךְ בְּנֵי
הָעוֹלָם, כְּאֵלוּ יֵשׁ אִיזוֹ עֲבוּדָה אוֹ אִיזוֹ מְדַרְגָּה אוֹ אִיזוֹ
הַשְׂגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מִהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַכֵּל הַכֵּל
וְרַעוֹת רוּחַ, הָעֵקֶר הוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַכְנִיס אֶת
עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ עַרְבוּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתָמִיד תַּחֲזוֹר
בְּדַבְּרוּרֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה — הֵן עִם עֲצָמָךְ, וְהֵן עִם
אַחֵרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל עֲנִינְיָךְ בְּזֶה
הָעוֹלָם בְּעוֹדְךָ מְלַבֵּשׁ עֲדִין בְּלְבוּשׁ הַגּוֹף, וְעוֹלָמָךְ
תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ, וְתִתְעַנֵּג בְּעַרְבוּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ב.

צְרִיךְ שְׂתַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ, אֶהוּבִי, אַחֵי, בְּתוֹךְ
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂלֵא תִרְאֶה לְפָנֶי עֵינֶיךָ רַק
אַמֶּתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, הֵינּוּ שְׂתִהְיֶה מְסַבֵּב בְּאוֹר אֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּרְגִּישׁ כְּאֵלוּ אַתָּה מְסֻתוֹבֵב
בְּתוֹךְ הָאוֹר, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר שְׂלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה

— שְׂאָדָם מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (תְּהִלִּים פ"ט):
 וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ, שְׂיֵהִיָּה מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָה, וְתָמִיד
 יִרְגִישׁ אִיךָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹפֵף עָלָיו, וְכִשְׂאָדָם
 זוֹכֶה לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, אֲזִי מְרַגֵּשׁ עַרְבוּת
 נְעִימוֹת בְּחַיָּיו, כִּי תָמִיד פּוֹנֶה עֲצָמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 וְכֹל מֵה שָׂרָק עוֹבֵר עָלָיו, הוּא מְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 מֵאַחַר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה וּמַבִּין וּמְשַׁכֵּיל וּמְאַמֵּין
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּבוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב
 וְנֵעֵם יוֹתֵר מִזֶּה; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל אֲמוּנָה בְּרוּרָה
 וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ!

ג.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הֶעֱקָר הוּא אֲמוּנָה, שֶׁתָּמִיד
 תִּתְאַמֵּן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גָּמוּר, אֲשֶׁר הוּא
 מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
 מִחֻדָּשׁ, וְזֶה שָׂרֵשׁ לְכָל הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה, וְכְמוֹ שְׂכָתוּב
 (תְּהִלִּים קי"ט): כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה — כָּל הַמְצוּוֹת
 צְרִיכוֹת לְהַבִּיא אֶת הָאָדָם לְאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עָקֵר
 הַמְצוּוֹה הוּא אֲמוּנָה — לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִי
 שֶׁמְאַמֵּין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם, כִּי אִם הוּא

מֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם הוּא נֶעֱשֶׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה, וְכָל
 הָעוֹלָמוֹת כָּלֶם הֵם בְּכָל יוֹם בְּרוּאִים חֲדָשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה
 יִזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה
 תְּלוּי בְּאֲמוֹנָה — כְּפִי שֶׁמֵּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין
 שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֶל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת
 גָּמוּר הוּא, וְהוּא מִחֲדָשׁ אֶת הַבְּרִיאָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
 כְּמוֹ-כֵן יִדְבֵר וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ;
 אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל אֲמוֹנָה כִּזוֹ — שִׁירְגִישׁ אֵיךְ
 שֶׁהַבְּרִיאָה מִתְחַדָּשֶׁת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לוֹ
 דְּבוּרִים חֲדָשִׁים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם; אֲשֶׁרִי לוֹ!

ד.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי אַחֵי הַיֵּקָר, שֶׁכָּל אָדָם צָרִיךְ
 לְהִתְפַּלֵּל וּלְתַן שְׂבַח וְהוֹדָיָה לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּכָל
 יוֹם מִחֲדָשׁ, וּלְהִתְפַּלֵּל עַל נַפְשׁוֹ וְנַפְשׁ אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו, וְעַל
 פְּרִנְסָתוֹ וְעַל בְּרִיאוֹת גּוֹפּוֹ, וְעַל הַצְּלָחָתוֹ בְּחַיָּיו, וְדַבֵּר
 זֶה צָרִיכִים לְהִתְחִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, אֲשֶׁר זֶה עֶקֶר
 הַנֶּעֱמֵם וְהָעֲרֵבוֹת, וְכָל זֶה תְּלוּי בְּאֲמוֹנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת
 שֶׁמֵּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם אֵינוֹ מֵאֲמִין בְּאֲמוֹנָה שְׁלֵמָה

שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, הַתְּפִלָּה וְהַמְצוּוֹת נַעֲשִׂים אֲצִלוֹ כְּדָבָר יִשָּׁן
 וְרָגִיל, וְנִמְאָס אֲצִלוֹ, עַד שֶׁנוֹפֵל בְּזִקְנָה דִּסְטְרָא אַחְרָא,
 כִּי כְמוֹ שֶׁהַזְקָנָה גוֹרֶמֶת חֲלִישׁוֹת בְּכָל אֵיבָרֵי הָאָדָם,
 וּמֵאַחַר שֶׁנַּעֲשֵׂה זָקֵן תְּשִׁים כַּחוֹתָיו, כִּי נִפְסָקֶת לַחֲלוּחִית
 וּמְרוּצַת הַדָּמִים הַמְּחִיָּה אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת
 — כְּשֶׁהָאָדָם נוֹפֵל אֶל תּוֹךְ זִקְנָה וְשָׁנָה, אֵין לוֹ שׁוּם
 תַּעֲנוּג וְחַיּוֹת כָּלֵל מִשׁוּם עֲבוּדָה, לֹא כֵן דְּבַר חֲדָשׁ,
 כְּשֶׁהוּא דָּבָר שֶׁעוֹד לֹא בָּא לְעוֹלָם — שִׁיחֲשֵׁב שֶׁזוֹ
 הַפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה שָׁבָא, וַיִּתְחַדֵּשׁ בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה.

וְעַל-כֵּן בְּאֲמוּנָה כְּתִיב (אֵיכָה ג'): תְּחַדְּשִׁים לְבַקְרִים
 רַבָּה אֲמוּנַתְךָ, הֵינּוּ שֶׁבְּכָל בֶּקֶר וּבִקְרָה נַעֲשֵׂה עִם הָאָדָם
 דְּבַר חֲדָשׁ לְגַמְרִי, וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי
 הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי כְּשֶׁמְחַדֵּשׁ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה
 בּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹבֵד אֶת
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחַיּוֹת חֲדָשָׁה, כִּי דְבַר חֲדָשׁ הוֹלֵךְ
 לְאָדָם בְּנֶקֶל, וְזֶה שָׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים וּמִתְפִּלָּלִים: "אֵל
 תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה" שֶׁלֹּא יִזְקִין הַדְּבַר אֲצִלוֹ, וְכֵן שֶׁלֹּא
 יִפֹּל בְּזִקְנָה דִּסְטְרָא אַחְרָא, שָׂאז הַכֹּל אֲצִלוֹ בְּתִשׁוּת כַּח
 כְּמוֹ הַזְקָן, וְכֹל זֶה בָּא מִחֲמַת חֲסְרוֹן אֲמוּנָה.

אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 וְיִוָּדַע שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחֻדָּשׁ חֲדָשִׁים לְבִקְרִים אֶת
 הַבְּרִיאָה, וְכָל בִּקְרָ וּבִקְרָ כְּשֶׁקָם הוּא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה,
 עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֵבוֹת אֲמוּנָה בְּאִפְסָן נִפְלָא
 וְנִעְלָה מְאֹד, וְזוֹכֶה לְחֻדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מְחֻדָּשׁ,
 וְשׁוֹם דְּבָר שְׂפָעוּלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבְּלוֹ, אֲפֹלוֹ שֶׁהוּא
 מְלֵא מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, עִם כָּל זֶה יוֹדֵעַ שְׂפִדְקוֹת וְקִטְנוֹת
 שֵׁם אֱלֹהֵי שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּתֵר, וּמְמַשִּׁיף לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵז כְּשֶׁאָדָם חֲזָק בְּזֶה, אֵז דִּיקָא יִזְכֶּה לְעֲרֵבוֹת
 נִעִם זֵיו הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ
 בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד.

ה.

צָרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, שְׂבִכָל יוֹם וְיוֹם
 עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם כָּל מִינֵי מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכָל מִינֵי
 צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים, וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם כְּשֶׁזוֹכֶה
 לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּזֶה שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, בְּזֶה מְקַרֵּר אֶת כָּל הַדֵּינִים וְהַעֲנָשִׁים הַקָּשִׁים
 שְׂעוֹבְרִים עָלָיו, כִּי אֲמוּנָה הִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת, וּכְשֶׁאָדָם

מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, הוּא מְמַשֵּׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה, וְכִשְׁהַקְדוּשָׁה שׁוֹרָה אֶצְלוֹ, אֵז
כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת אֶצְלוֹ, וְיָכוֹל לְזַכּוֹת לְהַמְתִּיק אֶת
כָּל הַדִּינִים הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שֶׁעוֹכְרִים עָלָיו.

וְעַל-כֵּן הַזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ, זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, בְּיוֹתֵר עַל
מִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וּבִפְרוּשׁ אָמַר: מִי שֵׁישׁ לוֹ
אֱמוּנָה, חַיּוֹ חַיִּים, וְלִהְפּוֹךְ מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה חַיּוֹ
מְרִים וּמְרוּרִים מְאֹד מְאֹד.

עַל-כֵּן רָאֵה, אֶהוּבִי אָחִי הַיָּקָר, לְהַכְנִים אֶת עֲצָמְךָ
בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא עֵקֶר הָאָדָם
— לְהֶאֱמִין בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ו.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, אֲשֶׁר צָרִיךְ לְהַכִּין
אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֶת הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כְּמֵאֲמָרָם, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: בְּכָל יוֹם יִהְיוּ
בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדָּשִׁים, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה מִתְחִילִים אֶת אֱמוּנַת
הַיְחוּד בְּ"שִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל", כְּמוֹ מִי שֶׁרוֹצֵה לְהוֹדִיעַ
לְחֻבְרוֹ דְּבַר חֻדָּשׁ וְנִפְלָא, אוֹמֵר לוֹ: "שִׁמְעַ נָא מַה

שְׁאַסְפָּרָה לָךְ חֲדָשׁוֹת לְגַמְרִי", כְּמוֹ-כֵן בְּזֶה שְׁאַנּוּ מִיְחָדִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ: "הוֹי"ה אֱלֹקֵינוּ הוֹי"ה אֶחָד" אָנוּ מְקַדִּימִים לוֹמַר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ שְׁאַנּוּ רוֹצִים לְהַחֲדִיר בָּנוּ וּבַחֲבֵרְנוּ לוֹמַר לוֹ: "בּוֹא וּשְׁמַע דְּבַר חֲדָשׁ שְׁאַנִּי אוֹמַר לָךְ, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה מְקַדִּימִים קֹדֶם אֲמוֹנַת הַיְחוּד "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁאַנּוּ חֲזָקִים בְּאֲמוֹנַתְנוּ הַקְדוּשָׁה מְדוּר דוּר, כִּי יְרוּשָׁה הִיא לָנוּ מְאֹבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין זֶה דְּבַר יֶשֶׁן, חֶס וְשָׁלוֹם, כִּי בְּאֵמַת הָאֲמוֹנָה הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, כִּי אֵין יוֹם דּוֹמָה לְחֵבְרוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ אֶפְלוּ לְעֲצָמוֹ, וּמִי יֹאמְרָה לְחֵבְרוֹ?! כִּי לְגִדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין חֶקֶר.

וּבְאֵמַת כָּל אָדָם צָרִיף לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה לְקַיֵּם זֹאת — לְהִתְחַדֵּשׁ בְּאֲמוֹנַתְנוּ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי זֶה עֶקֶר וַיְסוּד כָּל הָאָדָם, וְאֶפְלוּ אִם הָאָדָם בְּדִיוּטָא הַתְּחַתּוֹנָה, חֶס וְשָׁלוֹם, וּבְתוֹף הַהִתְגַּבְּרוּת וְהַתְּאֹוֹת וְהַבְּלָבוּלִים שֶׁהֵם כָּלֵל לְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים, שְׂבָהֵם נֶאֱחָזִים כָּל הַתְּאֹוֹת וְהַמְדוּת הָרְעוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יְכוּל לְהִרְגִישׁ גַּם הוּא בְּמָקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא שֵׁם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהֶאֱמִין בּוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, אִם רַק יֵטָה אֶת אָזְנוֹ וּלְבָבוֹ הֵיטֵב

לְמָה שְׁמוֹצִיא מִפִּי אֲמוּנַת הַיְחוד בְּכָל יוֹם — "הוֹי" הַ
אֲלֵקִינוּ הוֹי" הַ אֶחָד."

וְעַל-כֵּן עָקַר מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא אֲמוּנַת
הַיְחוד בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ דִּיקָא בְּבִקְרָ וּבְעָרְב, לְהוֹרוֹת
שְׁכַשְׁמַתְחִיל הַיּוֹם צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנַת
הַיְחוד, וּמְקַדִּימִים לוֹמַר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" — בּוֹא
וְאִגְלֶה לָךְ וְתִשְׁמַע דְּבַר חֲדָשׁ שְׁעָדִין לֹא שְׁמַעְתָּ,
"הוֹי" הַ אֲלֵקִינוּ הוֹי" הַ אֶחָד", שְׁזֶה מָה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים: שְׁמַע — בְּכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ, וְשְׁמַע
— הַשְׁמַע לְאִזְנוֹךָ מָה שְׁאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ, וּבִקְאֵת הֵם
דְּבַר אֶחָד, וּכְמוֹ-כֵן הוּא בְּעָרְב אֹמְרִים עוֹד פַּעַם
אֲמוּנַת הַיְחוד, לְהַכְנִיֵס בָּנוּ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה "הוֹי" הַ
אֲלֵקִינוּ הוֹי" הַ אֶחָד" לוֹמַר שְׁאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מְקַדִּימִים עוֹד פַּעַם "שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל" — בּוֹא וְאִגְלֶה לָךְ חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת שְׁעָדִין לֹא
שְׁמַעְתָּ.

וְצְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּזֶה חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד, לְהַזְכִּיר אֵת
עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאֵלְקִים חַיִּים מְלֶךְ עוֹלָם, לִידַע שְׁאֵפְלוֹ
הוּא בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵיו, גַּם שֵׁם אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ועל-כן דרשת חכמינו, זכרונם לברכה, על תבת
 שמע — השמע לאזנך, מה שאתה מוציא מפיה,
 ושמע — בכל לשון שאתה שומע הם דבר אחד, כי
 אנו צריכים לשמע מחדש מה שאנו מוציאים מפינו
 בערב ובבקר בכל הלשונות ש"הוי"ה אלקינו הוי"ה
 אחד", ולהתחדש עצמנו בכל יום מחדש באמונה
 הקדושה.

זוה עקר הערבות והנעימות והחיות והזיו שהאדם
 יכול להמשיך על עצמו; אשרי לו, ואשרי חלקו!

ז.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כשמאמינים
 באמת בהשם יתברך ובהשגחתו הפרטית, אין צריכים
 לדאג על פרנסה, וגם בודאי לא יפל משום דבר
 שבעולם, כי אדרבה על-ידי הנפילה בדעתו מחמת
 עצם פגמיו, על-ידי-זוה בעצמו יתחזק יותר, כי מאחר
 שיודע על כל פנים שעל-ידי עברה פוגמים בעולמות
 עליונים, יש לו אמונה, ומאחר שיש לו אמונה, יש לו
 תקנה עדין, כי כל מצוותיך אמונה, ואם האדם מאמין

שִׁיכוּלִים לְקַלְקַל צָרִיף לְהֶאֱמִין גַּם-כֵּן שִׁיכוּלִים לְתַקֵּן.
 כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר בְּדַבְּרֵי רַבָּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, שְׂאִין שׁוֹם
 יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם, וְהֶעֱקַר הוּא אֲמוֹנָה, כִּי עַל-יַדֵי אֲמוֹנָה
 שְׁלָמָה עוֹבְרִין וּמְדַלְגִין עַל כָּל הַהֶסְתוֹת וְהַפְתוּיִים
 וְהַדְּחִיּוֹת, חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְהַנְּפִילוֹת, מֵהַשְׁהִבְעַל דְּבַר
 רוּצָה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם, וְלְהַחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ, כְּאִלוֹ אֵין לוֹ
 תְּקוּהָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי מֵאֱמִין שֶׁשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רֵאשׁוֹן
 וְאַחֲרוֹן, וּבּוֹחֵר בְּעִבּוּדַת מֶשֶׁה רַבָּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְכָל
 גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, וְאֵף עַל פִּי כֵן מִשְׁתַּעֲשַׁע גַּם בְּעִבּוּדָה
 קָלָה שֶׁל הַפְּחוֹת שְׁבַפְּחוֹתִים שְׁבִישְׂרָאֵל כָּל זְמַן שֵׁשׁ
 יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, כִּי הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים בְּמַעֲלָה הֵם
 בְּסוּד־רֵאשִׁית, הֵינּוּ — רִישׁ כָּל דְּרָגִין, וְהַקְּטַנִּים
 וְהַרְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הֵם בְּסוּד אַחֲרִית — סוּף כָּל
 דְּרָגִין, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן, וּמַגִּיד מֵרֵאשִׁית
 אַחֲרִית, וְהַשְּׁגָחַתוֹ הַשְּׁלָמָה מְגִיעָה מֵרֵאשִׁית עַד אַחֲרִית,
 וְעַל-יַדֵי-זֶה שְׁמַתְחִזֵּק בְּאֲמוֹנָה זֹאת, וְחוֹתֵר וּמְתַגַּעֵגַע
 לְשׁוֹב מִשָּׁם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאֵמֶת, עַל-יַדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף
 הַשְּׁגָחַתוֹ הַשְּׁלָמָה בְּכַחֲנִיַת רְצוּא וְשׁוֹב, גַּם שָׁם בְּמִקּוֹמוֹ
 הַפְּחוֹת וְהַנְּמוּךְ שֶׁהוּא שָׁם, וְעַל-יַדֵי-זֶה הוּא כּוֹלֵל
 אַחֲרִית בְּרֵאשִׁית, הֵינּוּ מְקוֹמוֹ הַשְּׁפֵל וְהַנְּמוּךְ שֶׁנִּפְּל
 לְשָׁם שֶׁהוּא סוּף כָּל דְּרָגִין, הוּא כּוֹלֵל אוֹתוֹ בְּרִישׁ כָּל

עֲרֵבוּת אֲמוּנָה

תסט

דְּרָגִין — בְּרֵאשִׁית הַמַּחֲשָׁבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַעֲלֶה אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ לְשֵׁם לְמָקוֹם הַזֶּה מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכִשְׁנִכְלָל מְקוֹם רְחוֹק וְנִמְוָךְ כְּזֶה בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, מִמִּילָא נִכְלָלִין כָּל שְׂאֵר הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּאֲמָצֵעַ — בְּקִדְשָׁתוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִמְצָא שְׂדֵיקָא הַרְחוֹקִים — כְּשִׁיתְחַזְקוּ בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, אֲזִי יִזְכוּ לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּיַדֵּי, וְעַל-יְדֵי-זֶה דֵּיקָא יִתְקַנּוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַל-יְדֵי שְׁכוּלָל אַחֲרִית וְסוּף כָּל דְּרָגִין מִמֶּשׁ בְּרֵאשִׁית הַמַּחֲשָׁבָה, וְעַל-כֵּן עֵקֶר אַחֲרִית הַטּוֹב שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁל כָּלֵל הָעוֹלָם — שֶׁהוּא הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה, תְּלוּי בְּתִשׁוּבָה דֵּיקָא — שִׁישׁוּבוּ הַרְחוֹקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמָם עֲרֵבוּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ח.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר עֵקֶר הַתּוֹרָה נִתְּנָה לְבְנֵי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, מִחַמַּת שֶׁהֵם בְּעָלֵי בְּחִירָה, וְכָל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת תְּלוּיִים בְּאֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט): כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, (מִכּוֹת כ"ג): בָּא חֲבִקוּק וְהִעֲמִידֵן עַל אֲמוּנָה, אִם-כֵּן עֵקֶר הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם

הוא בְּהֶאֱמוּנָה, וְעָקַר הַבְּחִירָה שֵׁישׁ לְהֶאָדָם בְּעֵנִין אֱמוּנָה נִמְשָׁךְ בְּשָׂרָשׁוֹ מִסּוּד מַה שְּׂמֵבֵאֵר בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, בְּכֹונֶת קְרִיאַת שְׁמַע וּבְשָׂאֵר מְקוֹמוֹת, כִּי יֵשׁ יְחִוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל אָבָא וְאִמָּא (שֶׁהֵן בְּחִינַת חֲכָמָה וּבִינָה בְּיָדוּעַ), וְיֵשׁ בְּכַחֲבִינַת זֶה הַיְחִוּד שְׁנֵי מִיְנֵי יְחִוּד, כִּי יֵשׁ בְּחִינַת הַיְחִוּד הַחִיצוֹן שֶׁל אָבָא וְאִמָּא, וְהַיְחִוּד הַזֶּה תְּדִירֵי וְאִינוּ נִפְסָק לְעוֹלָם, כִּי הוּא לְצַרְךָ חֵיוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְיֵשׁ עוֹד בְּחִינַת הַיְחִוּד הַפְּנִימִי שֶׁל אָבָא וְאִמָּא, וְהוּא כְּדִי לְתַת מַחֲיִין לְזַעִיר וְנוֹקְבָא, כְּדִי לְהוֹלִיד נְשָׁמוֹת בְּעוֹלָם שֶׁהוּא פְּנִימִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת, וְזֶה הַיְחִוּד אִינוּ תְּדִירֵי, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְיַחַד הַיְחִוּד הַזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הָעֲלָאֵת מִיֵּן נוֹקְבִין, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי שְׂאֲנוּ מִמְּשִׁיכִין בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע הָאֲרָה לְמַחֲיִין מִהַיְחִוּד הַחִיצוֹן, כְּדִי שְׂיֻוְכְּלוּ לְעֵלוֹת בְּסוּד הָעֲלָאֵת מִיֵּן נוֹקְבִין, וְאַחֲרֵיכֶן עוֹלִין בְּסוּד מִיֵּן נוֹקְבִין עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ עַל קְדֻשַׁת הַשֵּׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִיְחַדִּין הַיְחִוּד הָעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי שֶׁהוּא לְצַרְךָ הַמְּשַׁכַּת הַנְּשָׁמוֹת, וּמְבֵאֵר עוֹד שֵׁם, שֶׁהָאֲרָה שְׂמַקְבְּלִין הַמַּחֲיִין מִהַיְחִוּד הַחִיצוֹן הִיא כְּפִי מְדֻרְגַת הַמַּחֲיִין אֲזו, וְכְפִי הָאֲרָה שְׂמַקְבְּלִין, כְּמוֹ-כֵן נַעֲשֶׂה הַיְחִוּד הַפְּנִימִי וְהַמְּשַׁכַּת הַנְּשָׁמוֹת.

עַרְבוּת אֲמוּנָה

תעא

וְעַקֵּר חַיּוֹת וְקִיּוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא אֲמוּנָה, וְכָל
מַעֲשֵׂהוּ בְּאֲמוּנָה, וְעַל-כֵּן הַחַיּוֹת הַנִּמְשָׁכֹת תָּמִיד
מְלַמְעָלָה מִבְּחִינַת הַיְחוּד הַחִיצוֹן שֶׁהוּא לְצַרֵּף חַיּוֹת
וְקִיּוּם הָעוֹלָמוֹת, זֶה בְּחִינַת הָאֶרֶץ הָאֲמוּנָה שֶׁנִּמְשָׁכֹת
מִשָּׁם, שֶׁעַל-יְדֵי הַהָאָרֶץ הַזֹּאת נִמְשָׁךְ בְּלֵב הָאָדָם
לְהֶאֱמִין בְּהַשָּׁם יְתָבְרָךְ, כִּי אֲמוּנָה הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת,
שֶׁשָּׂרָשָׁה בְּחֻכְמָה עֲלֵאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "ה' בְּחֻכְמָה יָסַד
אָרֶץ" כִּידוּעַ, וְזֶה סוּד: לֵךְ אִמֵּר לְבִי בִקְשׁוּ פָנַי, שֶׁהֵלֵב
שֶׁל הָאָדָם אוֹמֵר לוֹ לְבַקֵּשׁ פָּנָיו יְתָבְרָךְ תָּמִיד, וְזֶה
נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹן הַנִּמְשָׁךְ תָּמִיד מְלַמְעָלָה
מִהַיְחוּד הַחִיצוֹן, וּבְזֶה תְּלוּי עֵקֶר הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם,
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הָאָדָם גְּבוּהָ מִמְּדַרְגַּת הַמַּלְאָכִים וְכוּ', כִּי
הַהָאָרֶץ וְהַחַיּוֹת כְּשֶׁנִּמְשָׁכִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם
עוֹלָם הַמַּלְאָכִים וְהַשָּׂרָפִים וְכוּ', שָׂאִין שָׁם גִּשְׁמִיּוֹת
וּבְחִירָה, אִזּוּ יֵשׁ לָהֶם כַּח לְקַבֵּל הַהָאָרֶץ הַזֹּאת בְּשִׁלְמוֹת
גְּדוּלָה, וְתַכְף מִתְעוֹרְרִין בְּרַעַשׁ גְּדוֹל לְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ
יְתָבְרָךְ, וְנִתְלַהֲבִים בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָה לַעֲשׂוֹת בְּאִימָה
וּבְכִירָא רְצוֹן קוֹנֵם, אֲבָל כְּשִׁזְאוֹת הַהָאָרֶץ מַגִּיעָה לְזֶה
הָעוֹלָם הָעֶכוּר הַגִּשְׁמִי, שֶׁהוּא עוֹלָם הָעֲשִׂיָה, אִזּוּ אֵי
אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הַהָאָרֶץ הַגְּדוּלָה הַזֹּאת, כִּי אִם הַתְּנוּצָצוֹת
מַעֲט מִמָּנָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרֵר לֵב הָאָדָם לְהַשְׁתַּוְקֵק

לְאֲמוֹנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְבַקֵּשׁ פָּנָיו תָּמִיד, בְּכַחֲנִיַת – לָךְ
 אָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָנָי, כִּי מַחֲמַת שְׂזֵאת הֵהָאֲרָה אֵינָה
 יְכוּלָה לְהִתְלַבֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי צְמֻצוּמִים
 רַבִּים, עַל-כֵּן בְּתַחֲלָה אֵינוֹ נִמְשָׁךְ מִמָּנָה לְלֵב הָאָדָם, כִּי
 אִם הִתְנוּצְצוֹת בְּעֵלְמָא, לְרַמֵּז לְהָאָדָם שִׁימְשִׁיךְ עֲצָמוֹ
 אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ שֶׁמְרַמְזִין לְהָאָדָם מֵרְחוֹק, וְאֲזִי יֵשׁ
 לְהָאָדָם בְּחִירָה, כִּי הַמְשָׁכִיל הַחֲפִץ בְּאֶמֶת לְאֲמִתּוֹ, הוּא
 מִתְעוֹרֵר תְּכַף עַל-יְדֵי הֵהתְנוּצְצוֹת הַזֹּאת, וּמִתְחִיל לְרוּץ
 וּלְרַדֵּף וּלְהַשִּׁיג בְּשִׁלְמוֹת הָאֲמוֹנָה הַזֹּאת, וּמִשְׁתַּדֵּל
 לַעֲשׂוֹת בְּלִבּוֹ צְמֻצוּמִים וְכֻלִּים לְקַבֵּל אֶת הֵהָאֲרָה הַזֹּאת
 בְּיוֹתֵר, וְזֶה סוּד הַמְשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ
 צְמֻצוּמִים, וְעַל-יְדֵי הֵהָאֲרָה הַזֹּאת שֶׁנִּתְּוֹסְפָה בְּהַמְחִין
 שְׁלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִתְעוֹרֵר בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא
 לְמַסַּר נַפְשׁוֹ בְּכָל לֵב עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם, וְאִז עוֹלָה עַל-
 יְדֵי-זֶה בְּסוּד מִין נוֹקְבִין, וְגוֹרֵם הַיַּחְוּד הָעֲלִיוֹן הַפְּנִימִי,
 וְאִז נִמְשַׁכֵּת לוֹ מִשָּׁם חֵיוֹת יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִיַת
 חֵיוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלִּית הָאֲמוֹנָה
 בְּשִׁלְמוֹת בְּהַתְגַּלוֹת גְּדוּלָה לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, כִּי דִיקָא
 בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא תַּחְתּוֹן וּמִגִּשָּׁם מְאֹד, צְרִיכִין
 לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאֲמוֹנָה שֶׁהִיא עֶקֶר הַחֵיוֹת מֵהַיַּחְוּד
 הַפְּנִימִי, שֶׁהוּא יוֹתֵר עֲלִיוֹן וְגְבוּהָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֶמֶת

נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גְּבוּהוֹת מִמְּלֵאכִים, כִּי הַמְּלֵאכִים אֵינָם
 מְקַבְּלִין חַיּוֹת רַק מֵהַיְחוד הַחִיצוֹן, אֲבָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 הֵן נִמְשָׁכוֹת מֵהַיְחוד הַפְּנִימִי, כַּמְבָּאָר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל,
 כִּי זֶה הַחַיּוֹת וְהַהֶאֱרָה הַנִּמְשָׁכֶת מֵהַיְחוד הַחִיצוֹן, אֶף-
 עַל-פִּי שֶׁהוּא גַם-כֵּן גְּבוּהַ וְקָדוֹשׁ מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 אֵין לוֹ כַח עֲדִין לְקַבֵּעַ עַל יְדוֹ אֶת הָאֲמוֹנָה בְּשָׁלְמוֹת
 בְּלֵב הָאָדָם, רַק שְׁעַל-יְדוֹ אָנוּ מִתְעוֹרְרִין לְאֲמוֹנָתוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

מִכָּל זֶה רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר לְהִתְחַזֵּק עֲצֻמָּךְ
 בְּאֲמוֹנָה פְּשוּטָה, וּרְאָה וְהִבֵּן וְתִשְׁכִּיל אֶל אֵילוֹ אִוְרוֹת
 רוּחָנִיּוֹת וְאֶל אֵילוֹ אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת יְכוּלִים לְזָכוֹת עַל-
 יְדֵי אֲמוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה
 נִתְיַחֲדִים הַיְחוד הַחִיצוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת אֶל הַיְחוד
 הַפְּנִימִי, וּמִתְיַחֲדִים יַחַד, וְנִמְשָׁכִים עָלָיו מַחִין חֲדָשִׁים
 בְּכָל פֶּעַם, אֲשֶׁרִי הֶחֱזַק בְּאֲמוֹנָה, אֲשֶׁר רַק עַל יְדֵה תְהִיָּה
 הַגְּאֻלָּה.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לְהַכְנִים אֶת עֲצֻמָּךְ בְּתוֹךְ
 הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גָּמוּר, וְתִדְעַ,
 אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
 אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, וְכָל מֵה

שֶׁהָאָדָם זֹכֶה לְהִכְנִיֵס בְּדַעְתּוֹ אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן הוּא זֹכֶה לְגַאֲלָה פְּרֻטִית, וּבְפְרֻטִיּוֹת נִזְכָּה לְזֶה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר יִגְלֶה אֶת עֲנִינוֹ, עַד שְׁנִזְכָּה לְרֹאוֹת בְּעֵינָיו הַבָּשָׂר אֶת אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּגִלּוֹי רַב כְּזֶה, אֲשֶׁר לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּדַעַת הָאֲנוּשִׁית עֲכָשׁוּ.

כִּי בְּאֵמֶת עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְכֹל הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כֶּסֶף לְאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהַטָּבֵעַ הוּא גַם-כֵּן הַשְּׁגָחָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵף בְּשִׁבִיל קִיּוֹם הַבְּרִיאָה, כֹּל הָעוֹלָם הוּא דָּבָר גִּשְׁמִי, שֶׁכִּבְיָכוֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וּכְשֶׁאֵין לְאָדָם שִׁכְל, אִזּוּ מְפָרִיד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּכֻלְלִיּוֹת וּבְפְרֻטִיּוֹת וּבְפְרֻטִי פְּרֻטִיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוּ סוֹבֵל מֶה שְׁסוֹבֵל, וּכְשֵׁי לְאָדָם דַּעַת וְשִׁכְל, וַיִּודַע שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁזֶה הוּא יְחִוּד חִיצוֹנִי וְיְחִוּד פְּנִימִי.

הֵינּוּ כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, מֶה שְׁנִרְאָה לְעֵינָיו בְּגִשְׁם, אִם מְקַשְּׁרִים אֶת זֶה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה

נִקְרָא יַחֲדוּד חִיצוֹנִי וּבְשִׁבִיל זֶה כָּל הַמַּצּוֹת הֵן מְדַבְּרִים
 גְּשָׁמִיִּים דִּיקָא, וּכְשֵׁישׁ יַחֲדוּד חִיצוֹנִי, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְקַיֵּם
 אֶת מַצּוּתָיו יִתְבָּרֵךְ מְדַבְּרִים גְּשָׁמִיִּים דִּיקָא — דּוּמָם,
 צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, שֶׁהוּא מַעֲלָה אֶת זֶה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, אֲזִי נִמְשָׁךְ עָלָיו יַחֲדוּד פְּנִימִי שֶׁהוּא סוּד הַמַּחֲיִן אֲבָא
 וְאֵמָא, שְׁזוּכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עַרְבוּת יְדִידוּת זִיו
 חַיּוֹת אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיוֹדַע, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוּת
 גָּמוּר הוּא, וְאֲזִי מִתְיַחֲדִים יַחַד הַיַּחֲדוּד הַחִיצוֹנִי וְהַיַּחֲדוּד
 הַפְּנִימִי, וּבְיַחַד מִתְקַשְּׂרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרִי מִי
 שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, וְאֲזִי יִזְכֶּה
 לְגַאֲלָה פְּרָטִית בְּסוּד — קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה,
 וּבְכָל־לַיּוֹת נִזְכָּה אֶל זֶה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ שְׁבוּא יְבוּא
 בְּקָרוֹב.

י.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַנְּסִיּוֹן
 עֲכָשׁוּ הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִכֵּן נִתְּנוּ
 כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְהַסְתִּיר אֶת
 אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּפִי הָאוּר שְׁנִזְכָּה בְּבִיאַת
 מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, כְּפִי זֶה הַחֲשָׁךְ קָדָם, כִּי קָדָם הָאוּר

מִקְדִּים הַחֶשֶׁךְ, וְכָפִי גָדַל הָאוֹר כֵּן מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט
 הַחֶשֶׁךְ קִדְם, וְלִכֵּן קִדְם בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ שְׁיִגְלָה אוֹר
 נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מֵעַרְבוֹת זֵיו נַעַם שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ
 בְּגִלּוֹי נִפְלָא, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִרְאֶה בְּעֵינֵי הַבָּשָׂר
 אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְכוּ', קִדְם לְזֶה, נִתְּנָה רְשׁוּת
 מִלְמַעְלָה לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת שְׁיִסְתִּירוּ אֶת הַכֹּל.

וְעַל-כֵּן עוֹד לֹא הָיוּ יָמִים חֲשׂוּכִים לְכָלֵּל נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ בַּדּוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת
 מִתְפַּשְׁטִים מְאֹד בְּעוֹלָם, וּמִתְלַבְּשִׁים אֶת עֲצָמָם בְּמֵי
 שְׂמֵתֻלְבָּשִׁים, וּמוֹרְדִים נִגְדוּ יִתְבַּרֵךְ, וְהָעַרְב רַב מִתְעַרֵּב
 בֵּין כָּלֵּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַבְּרוּר וְהַזְּכוּף הוּא אִיוֹם
 וְנוֹרָא, עַד שְׂאִין לֵךְ יוֹם שְׂאִין קִלְלָתוֹ מְרַבָּה מִחֲבֵרוֹ, כִּי
 בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְפַּשְׁטוֹת וּמִתְגַּבְּרוֹת הַקְלָפוֹת
 בְּהַתְפַּשְׁטוֹת יוֹתֵר חֲזָקָה, עַד שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ אֲנָשִׁים
 יִרְאִים וּשְׁלָמִים שֶׁהֵם נִקְיֵי הַדַּעַת בְּלִי שׁוּם עַרְבוּב שֶׁל
 כְּחֵי וְעֲצָם יָדֵי עֲשֵׂה אֶת הַחֵיל הַזֶּה וְכוּ', וּבְלִי שׁוּם
 דַּעוֹת פְּסוּלוֹת וְדַעוֹת נִפְסְדוֹת, רַק מְאֲמִינִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
 וְיִוְדְעִים אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵּל,
 וְאֵין כַּחֲנוּ אֵלָא בְּפָה.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַסְטֵרָא אַחֲרָא עַרְבֵב עֲכָשׁוּ

עֲרֻבוֹת אֲמוּנָה

תעז

אֶת כָּל־נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַכְּנִיס בֵּינֵיהֶם אֶת הָעֶרֶב רַב, אֲשֶׁר רוֹצִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל עִם יִשְׂרָאֵל גּוֹי כָּכָל הָאָרְצוֹת (הָיָה לֹא תִהְיֶה), וּמְעַרְבִים אֶת אַמּוֹת הָעוֹלָם בֵּין עִם יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלְחָן, וְזֶה חֵלֶק מִהַבְרֹר וְהַזְכוּף הַגָּדוֹל שֶׁיְהִיָּה קֹדֶם בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדֻקָּנוּ.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לִהְיוֹת חֲזָק וְאִמִּיץ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הִרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עֲצֻמָּךְ לְטַעוֹת מַדְעוֹת פְּסוּלוֹת, יַדְעוֹת הָעוֹלָם, אֲשֶׁר כָּל־מְעַרְבָּיִם בְּכַפִּירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת.

הִרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ רַק לְהִסְתַּכֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מַלְכוּת רִשְׁעָה וְעַל שׁוּם עֶרֶב רַב, כִּי אֵין לָנוּ אֵלָא אָבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, וְרַק לוֹ אֲנַחְנוּ מְחַיִּבִים לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמָּנוּ לְגַמְרֵי, וְרַק מֵאֲתוֹ צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ, וְרַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ אָנוּ צְרִיכִים לְפָחַד, וְרַק אֶת עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ אָנוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל, וְלֹא שׁוּם מַלְכוּת מִהַמְּלָכוֹת הַרִשְׁעָה, מִמְּלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא.

וּבְזִכּוֹת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁתִּהְיֶה חֶזֶק
וְאִמִּין רַק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְקַרֵּב אֶת
הַגָּאֹלָה, וְתִזְכֶּה לְהַגָּאֵל בְּגֹאֵל שְׁלֵמָה וְנִצְחִית.

י.א.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין
בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמֵאֲמִין בְּאֵמֶת שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַדִּין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶצְלוֹ
וְעוֹמֵד קְרוֹב אֵלָיו תָּמִיד, אֲזִי בּוֹדֵאֵי הוּא אִישׁ חֵיל, וַיֵּשׁ
לוֹ חֶלֶק בְּבַחֲיַנֵּת מַלְכוּת וּמִמְשָׁלָה דְקַדְשָׁה, כִּי אֲמוּנָה
הִיא עֵקֶר הַהִתְחַזְקוֹת, וְצָרִיף כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיף
עָלָיו מִחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם, וּלְאֹזֵר אֹזֹר בְּמִתְנָיו, וְלַחְגֹּר
עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְצַדִּיקֵי אֵמֶת,
לְהִיּוֹת כְּגִבּוֹר עָרוּף מְלַחֶמָה לְלַחֵם מְלַחֶמֶת הַשֵּׁם בְּכָל
יוֹם, וְעַל זֶה אָנוּ מְבָרְכִין בְּכָל יוֹם: אֹזֵר יִשְׂרָאֵל
בְּגִבּוֹרָה, בְּסוּד — וְאֲמוּנָה אֹזֵר חֲלָצִיו, שֶׁעֵקֶר גְּבוּרַת
הַמְּלַחֶמָה הוּא לְהִתְחַזֵּק עֲצָמוֹ לְבָלִי לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ, חֵס
וְשְׁלוֹם, בְּשׁוֹם אִפֶּן, וְעֵקֶר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי דַעַת
הָאֵמֶת שֶׁל צַדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁמֵּאִיר דַּעְתּוֹ בְּבִנְיָו וְתַלְמִידָיו
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם
וּלְהוֹדִיעֵם, שֶׁעַדִּין הַשֵּׁם אִתָּם וְאַצְלָם, וְסִמּוֹן לָהֶם, כִּי

מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַקֵּר הָאֶרֶת הַדַּעַת הַזֶּה הוּא עַל־
 יְדֵי הַרְמָזִים, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְבָאֵר הַכֹּל בְּפֶה, מְרַב עִמָּק
 הַמִּשְׁגַּ וְקִצֵּר הַמִּשְׁיֵג, וְכֹל אֶחָד כְּפִי מֵה שֶׁנִּמְשָׁף אַחַר
 אֲמַתַּת הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, זוֹכָה לְהִיּוֹת אִישׁ חֵיל
 וְזֵרִיז, וְשִׁיחֵיהָ לוֹ חֵלֶק בְּמַלְכוּת וּמִמְשָׁלָה דְקַדְשָׁה,
 וְעַקֵּר הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה הוּא כְּשִׁזְזוּכָה לְחִזֵּק אֶת
 עֲצָמוֹ, וְלִידַע כִּי עֲדִין הַשֵּׁם אִתּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל
 לְעוֹרֵר וּלְחִזֵּק לֵב אַחֲרִים גַּם־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת הַדַּעַת
 הַזֶּה בְּכַנִּים וְתַלְמִידִים רַבִּים, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, וְזֶה
 עַקֵּר הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה הַקְּיָמַת לְעַד וּלְנֶצַח.

י.ב.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר עַקֵּר שְׁלֵמוֹת
 הָאֲמוּנָה הוּא, שְׁיִסְלַק דַּעַתוֹ וְחִכְמָתוֹ לְגַמְרִי, וְיִשִּׁים
 עֲצָמוֹ כְּבִהְמָה, וְיֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְצַדִּיקִים
 הָאֲמֵתִיִּים בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה לְבַד, כִּי עַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא
 בְּמָה שֶׁאֵין הַשִּׁכָּל מִבֵּין, כִּי בְּמָה שֶׁמְבִינִים בְּשִׁכָּל אֵין
 שִׁיף אֲמוּנָה, עַל־כֵּן עַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא בְּסוּד — וְאֲנִי
 בְּעַר וְלֹא אֲדַע, בְּהֵמוֹת הַיִּתִּי עִמָּךְ, בְּסוּד — אָדָם
 וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ הַשֵּׁם, וְדַרְשׁוּ חִכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: אֵלוֹ
 בְּנֵי אָדָם שְׁעֲרָמִים בְּדַעַת כְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּמְשִׁימִים

עֲצָמָם כְּבִהְמָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם: כִּי בַעַר אֲנוּכֵי מֵאִישׁ וְלֹא בִינַת אָדָם לִי, וְכִתִּיב — אֲמַרְתִּי אַחְכְּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, וְזֶהוּ עֶקֶר הַחֲכָמָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּכָל הַחֲכָמוֹת — לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ וְחֲכָמְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְלִסְמֹךְ רַק עַל אֲמוֹנָה לְבַד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה בְּרֵבוֹת הַיָּמִים לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין הַשְּׁגוֹת וְחֲכָמוֹת אֱלֻקוֹת אֲמִתִּיּוֹת מֵהַ שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי לְהַשִּׁיג, וּבְלִבְדֹּ שֶׁלֹּא יַעֲמִיד זֹאת לְנִסְיוֹן, רַק יִתְהַלֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּאֲמוֹנָה יִשְׂרָאֵל בְּאֲמֵת; נִמְצָא שֶׁהָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא בְּכַחֲסֵינַת בְּהֵמָה, אֲךָ צָרִיכִין לְשַׁמֵּר עֲצָמוֹ מְאֹד מֵאֲמוֹנוֹת כּוֹזְבִיּוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה פְתִי מֵאֲמִין לְכָל דָּבָר, וְזֶה סוּד — בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת וּבְהֵמוֹת טְמֵאוֹת, שֶׁהַזְּהִירוֹנוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַבְדִּיל בֵּין הַטְּמֵא וּבֵין הַטְּהוֹר, כִּי הָאֲמוֹנָה הִיא בְּכַחֲסֵינַת בְּהֵמָה, וְעַל-כֵּן אֲבוֹת הָעוֹלָם שֶׁעָקַר עֶסְקָם הָיָה לְגַלוֹת אֶת הָאֲמוֹנָה בְּעוֹלָם, בְּשִׁבִיל זֶה עֶסְקוּ בְּחִפְזוֹת בְּאֵרוֹת שֶׁהֵם בְּכַחֲסֵינַת הַיָּמִים הָעֲמֻקִּים שֶׁעָלִיָּהֶם גְּדֻלַּת הָאֲמוֹנָה, עַל-כֵּן הָיוּ רוֹעֵי מְקַנְהָ וּבְהֵמוֹת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ מְבַרְרִים וּמְזַכְּכִים אֶת הָאֲמוֹנָה.

וְכֵן צָרִיךְ כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְחַפּוֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּאֵרוֹת, וּלְגַלוֹת אֶת הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם; אֲשֶׁרִי

מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק מְשִׁים אֶת
עַצְמוֹ כְּבִהְמָה, וְיוֹכֵה לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת גָּמוּר, וּמִסְתַּכֵּל עַל הָאֱלֻקוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר
בְּזֵה הָעוֹלָם.

יג.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר, כִּי אֲנַחֲנוּ לֹא בָּאנוּ
לְזֵה הָעוֹלָם, כִּי אִם לְסַחַר סְחֹרוֹת לְמַרְחָקִים גְּדוֹלִים,
שֶׁשָּׁם מְצַלִּיחִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּאֵלוֹ הַסְּחֹרוֹת שְׁסוּחָרִים
בְּזֵה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי דִּיקָא, וּמְרוֹיחִים בָּהֶם רוּחַ גְּדוֹל
וְנִפְלָא מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְף, עֵינֵי לֹא רָאֵתָה וְכוּ', אֲבָל
אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ בְּמָה מִשְׁתַּכֵּר בְּזֵה הָעוֹלָם הַרְחוֹק מְאֹד
מִמְדִּינָתָנוּ שֶׁאֲנוּ צְרִיכִים לָשׁוּב לְשָׁם, עַל-כֵּן חָמַל עָלֵינוּ
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְשָׁלַח לָנוּ רוּעָה נְאֻמָּן, הוּא מַשֶּׁה רַבְּנוּ,
עָלִיו הַשְּׁלוֹם, שְׁכָתוּב: וּבְכָל בֵּיתִי נְאֻמָּן הוּא, וְהוּא
חָמַל עָלֵינוּ, הוּא הַצְּלִיחָנוּ, הוּא הָאִיר עֵינֵינוּ, וְהוֹדִיעַ
לָנוּ כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת שֶׁמָּסַר לָנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְהוֹדִיעָנוּ כָּל הַסְּחֹרוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא לְבִישַׁת
צְצִית וְתַפְלִין וְשָׂאֵר כָּל הַמְצוּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת,
וּבּוֹדָאֵי אֵין אָנוּ צְרִיכִים לְבָלוֹת יָמִים וּלְחַקֵּר, חֵס
וְשְׁלוֹם, אִם נְצַלִּיחַ בְּאֵלוֹ הַסְּחֹרוֹת, כִּי בּוֹדָאֵי מִי

שְׁחוֹקֵר בְּזָה, מְלַבֵּד מַה שֶּׁהוּא רָשָׁע וְאֶפִיקוֹרֵס וְכוּ', אִף גַּם הוּא שׁוֹטֵה וְאוִיל, פְּתִי וּמְשַׁנֵּעַ, וְרוֹצֵה לְהִיּוֹת חָכֵם לְהִרְעֵ וְלַחְקֹר אַחַר אִישׁ נְאֻמָּן בְּזָה, וְרוֹצֵה לִידַע דִּיקָא בְּדַעְתּוֹ וּלְהַבִּין בְּשִׁכְלוֹ מִדּוּעַ יִצְלִיחַ בְּזֹאת הַסְּחֹרָה, הֵיִשׁ פְּתִי גָדוֹל מִזֶּה? ! שְׁשׁוֹלְחִים לוֹ מִמְּרַחֲקִים אֲנָשִׁים נְאֻמָּנִים וְחֲכָמִים אֲמֵתִיִּים וְנוֹרְאִים כְּאֵלֶּה שְׁמָה, לְסַחֵר אִלּוּ הַסְּחֹרוֹת בְּתַכְלִית הַמְּהִירוֹת וְהַזְּהִירוֹת, כִּי יִצְלִיחַ בָּהֶם מְאֹד הוּן עָתֵק בְּלִי שְׁעוֹר, וְהוּא בְּזִדּוֹן לְבוֹ מִתְּרַשֵּׁל בְּזָה, וְרוֹצֵה לְחַקֹּר תְּחִלָּה הַטַּעַם — מִדּוּעַ אֵלֶּה סְחֹרוֹת חֲשׁוּבוֹת שָׁם, וּבְתוֹךְ כֵּן מִתְּעַצֵּל לְסַחֵר הַסְּחֹרָה, וּמְבַלֵּה יָמָיו בְּהִבָּל וְרִיק, וּבֹא לְשֵׁם בְּחֶרֶף וּכְלִימָה, נְעוֹר וְרִיק מְכַל טוֹב, מְכַל שֶׁכֵּן אִם הֵבִיא לְשֵׁם דְּבָרִים הָאֲסוּרִים לְבוֹא לְשֵׁם, שְׁמַעֲנִישִׁים אֶת הַמְּבִיאִים אוֹתָם לְשֵׁם בְּעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר, אוֹי לְאוֹתָהּ בְּשָׂה וּכְלִימָה; וְהִנְמַשֵּׁל מוּבָן מִמִּילָא — שְׁמַשֵּׂה רַבְּנוּ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם, וְכֹל הַצְּדִיקִים נְבִיאִים רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, וְכֹל הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים וְהַצְּדִיקִים הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם, כְּלָם כּוֹתְבִים לָנוּ וּמְזַהֲרִים אוֹתָנוּ לְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת שֶׁצִּוְּנוּ מִשָּׂה רַבְּנוּ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם, כִּי נִצְלִיחַ עַל-יְדֵי-זֶה מְאֹד בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם אֲנָשִׁים נְאֻמָּנִים, חֲכָמִים וְנְכוֹנִים וְאוֹהֲבִים אוֹתָנוּ

בְּאֵמֶת, וּבְיָדַי אֵין אָנוּ צְרִיכִין לַחְקֹר אַחֲרֵיהֶם כָּלֵל, רַק לְהֶאֱמִין לָהֶם, וְלִילֹךְ בְּדַרְכֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַל לְסַחֵר בְּכָל הַסְּחֹרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם – תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְאֵין אָנוּ צְרִיכִים וְגַם אֵין אָנוּ רִשָּׁאִים לְבָלוֹת יְמֵינוּ עַל שׁוֹם חֻקֵּיהֶם לַחְקֹר אַחֲרֵיהֶם חֲלִילָה, רַק לְהֶאֱמִין בְּכָל דְּבָרֵיהֶם, וְלַעֲסֹק בְּכָל יְמֵינוּ לְקַבֵּץ וּלְסַחֵר אֵלֵינוּ הַסְּחֹרוֹת הַיְקָרוֹת מִפֶּז וּמִפְּנִינִים, וְכָל הַחִפְצִים לֹא יִשׁוּ בָהֶם, וְזֶה שֶׁשָּׂבַח שְׁלֹמֵה הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָאת: אֵשֶׁת חַיִל, וּמֵאֲרִיךְ בָּזֶה, אֵיךְ שֶׁמִּצְלִיחִין עַל יְדֵה לְנִצָּח, וְזֶה בְּחִינַת – מִמְּרָחֵק תָּבִיא לְחֻמָּה, שֶׁעַל-יְדֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁסּוֹמְכִין עַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְעַל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים הַבָּאִים אַחֲרָיו, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְסַחֵר סְחֹרוֹת לְמִרְחָקִים גְּדוּלִים, שֶׁהֵם הָעוֹלָמוֹת הַגְּבוּהִים וְהָעֲלִיוֹנִים מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֵין אָנוּ מְשִׁיגִין בְּשִׂכְלָנוּ מֵה לְסַחֵר שָׁם, כְּבָר הוֹדִיעַ לָנוּ אִישׁ נֶאֱמָן בְּאֵמֶת מָה אָנוּ צְרִיכִים לְסַחֵר שָׁם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ שָׁם תָּמִיד לְנִצָּח; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, שָׂאז יִזְכֶּה לְרַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן בָּזֶה וּבְכָפֵא לְנִצָּח נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂכַח לֹאֵל פּוֹרֵא עוֹלָם !

מוהרא"ש נ"י אָמר: מי שְׁדָבֹק בּוֹ
יִתְבַרֵךְ, אֵינּוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם, וְלַעוֹלָם לֹא יִחַנֵּף אֶת אַחֵר
כָּלֵל, וְתָמִיד רָגִיל לֹאמַר, כִּי פִּי
וְחִנְפָּה הוֹלְכִים יַחַד, מִי שְׁמַפְחֵד
מִבְּנֵי-אָדָם, אֲזִי יִחַנֵּף אוֹתָם, וְזֶה
שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת
חִנְפָּה, סִימָן ג'): עַל-יְדֵי חִנְפָּה בָּא
פִּיחַד, כִּי הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה כַּנֶּלֶל,
וּמִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ,
אֵינּוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה, וְעַל-כֵּן
אֵינּוּ חוֹנֵף אֶת שׁוּם בְּרִיָּה, וְאֵינּוּ
מִתְפַּחֵד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן רעז)